

(www.strategy.bg)

Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 37 и 103 от 2003 г., бр. 37 и 70 от 2004 г., бр. 11, 63 и 88 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 11, 29, 52, 63 и 109 от 2007 г., бр. 13, 26, 28 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 36, 74, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г., бр. 21 и 44 от 2012 г., бр. 16, 23, 52, 68, 70 и 108 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 15, 33, 97, 101 и 103 от 2016 г., бр. 97 от 2017 г., бр. 14, 24, 56 и 77 от 2018 г., бр. 1, 24, 34, 58 и 101 от 2019 г., бр. 17, 28, 44, 60, 89 и 98 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 22 от 2022 г., бр. 8 и 67 от 2023 г., бр. 39 и 79 от 2024 г. и бр. 52 от 2025 г.)

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 01.04.2026 г. - 04.05.2026 г. Активна

Номер на консултация: #12253-K

Област на политика: 02. Вътрешен ред и сигурност

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на вътрешните работи

Тип вносител: Национално

С Проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) се въвеждат напълно изискванията на Директива (ЕС) 2024/1233 на Европейския парламент и на Съвета от 24 април 2024 година относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети държави за единно разрешение за пребиваване и работа на територията на държава членка и относно общ набор от права за работници от трети държави, законно пребиваващи в държава членка.

Създават се нормативни предпоставки за изпълнение на Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за въвеждане на

скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817. С Регламент (ЕС) 2024/1356 се установява рамка, която да гарантира тясно сътрудничество между компетентните национални органи, посочени в разпоредбата на Регламент (ЕС) 2016/399 относно извършването на граничния контрол, органите, отговарящи за процедурите за предоставяне на убежище и за приемането на кандидатите, органите, отговарящи за защитата на общественото здраве, и органите, отговарящи за провеждането на процедурите за връщане, съобразени с Директива 2008/115/ЕО.

Прецизират се и разпоредби, свързани с пълноправното членство на Република България в Шенгенското пространство и произтичащите от това процедури по граничен контрол и административен контрол на чужденците, пребиваващи на територията на страната ни.

Предвидени са промени в Закона за българските лични документи, свързани с процедурите по издаване на съответния документ и сроковете необходими за това.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на вътрешните работи

Адрес: София, ул. „6-и септември“ 29

Електронна поща: priemna@mvr.bg

Контактна информация

дирекция "Правно-нормативна дейност" - МВР | Електронна поща: pravna@mvr.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените в „Контактна информация“ адреси
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на акт - вер. 1.0 | 01.04.2026](#)

[Мотиви - вер. 1.0 | 01.04.2026](#)

[Оценка на въздействие - вер. 1.0 | 01.04.2026](#)

[Становище на администрацията на Министерския съвет - вер. 1.0 | 01.04.2026](#)

[Други документи - вер. 1.0 | 01.04.2026](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Николай Янев (24.04.2026 09:13)

Предлагаме разпоредбата на проектирания чл. 24и, ал. 22 да бъде изменена, като се възприеме следната редакция:

Предложена редакция:

*„(22) Чужденецът може да смени работодателя си за срока на действие на разрешението по ал. 1, след като е работил за първия работодател не по-малко от **една година**, и при наличие на **писмена декларация за съгласие от работодателя**, подадена от него лично или от упълномощено от него лице пред дирекция „Миграция“ или пред отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи.*

При смяна на работодател новият работодател или упълномощено от него лице, или чужденецът подава заявление за смяна на работодател в дирекция „Миграция“ или в отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, като към заявлението се прилагат документите по ал. 5, т. 1, т. 3-4, т. 6-9 и т. 12, а при промяна на длъжността и документите по т. 5 и т. 10, като приложение намират условията и изискванията по ал. 9-14.“

Обосновка на предложените параметри:

Срок от една година като общо правило — напълно съответства на стандарта, установен в чл. 33н, ал. 2 ЗЧРБ за притежателите на Синя карта на ЕС, при които смяна на работодателя през първите 12 месеца е допустима само при стриктно спазване на предвидената процедура. Прилагането на идентичен срок за единното разрешение за пребиваване и работа по чл. 24и осигурява последователност и вътрешна съгласуваност на закона, като същевременно предоставя на работодателя разумен период за реална амортизация на направените разходи.

Изискване за декларативно съгласие на работодателя — предложеният механизъм е лек и необременителен за всички страни. Не се изисква административно производство, нотариална заверка или съдебно разрешение. Достатъчна е писмена декларация, подадена пред компетентния орган, с която работодателят удостоверява, че е запознат и не се противопоставя на смяната. Това решение зачита автономията на волята на страните, не създава допълнителна административна тежест и същевременно предотвратява едностранното и безоснователно напускане на работодателя. Декларацията може да бъде обвързана и с уреждане на евентуални финансови претенции между страните по взаимно съгласие.

Автор: Николай Гелов (21.04.2026 13:59)

Предлагам в чл. 83 от Закона за здравето (ЗЗ) да се промени ал. 6 по следния начин:

*(6) ? ?????????, ??? ????? ????????????????? ????????????? ?? ?? 5 ?? ????????? ??? ????????? ?
?????????, ??????? ?????????, ????????????????? ???
??
?? ??????????? ?? ?????????????????, ??????????? ?? ???
?. 3 ?? ??????????? ?? ????????????????? ? ????????????????? ??????????????*

Мотиви: В момента съществува разнобой в нормативната уредба относно изискванията към медицинската застраховка, с която трябва да разполага всеки чужденец на територията на страната. От една страна съществува наредба на Министерския съвет, издадена на основание чл. 19, ал. 2 от ЗЧРБ, с която се уреждат изискванията към медицинските застраховки, сключени в чужбина, а от друга страна, отново с наредба на Министерския съвет, но издадена на друго основание (чл. 83, ал. 6 от ЗЗ), се уреждат изискванията към медицинските застраховки, които се сключват при влизане в страната. Така на практика се нарушава принципът за правна сигурност, който изисква законите да бъдат ясни и недвусмислени, за да могат гражданите да съобразяват поведението си според законовите норми. От житейска гледна точка също не е логично медицинската застраховка, с която трябва да разполага всеки чужденец на територията на страната, да бъде подчинена на различни изисквания, в зависимост от това къде е сключена - дали в чужбина или при влизането на чужденеца в Република България. Няма логика и в това един държавен орган, в случая Министерският съвет, да издава различни нормативни актове от една и съща степен, с които се уреждат едни и същи обществени отношения (изискванията към медицинската застраховка за чужденци), като това е в

явно нарушение и на разпоредбите на чл. 10 от ЗНА.

Следва да се отчете и това, че едновременното действие на две наредби относно медицинската застраховка на чужденците може да се разглежда като форма на непряка дискриминация по смисъла на чл. 4, ал. 3 от Закона за защита от дискриминация. Това е така, защото не може да се приеме, че приемането на отделна наредба по чл. 83, ал. 6 от ЗЗ е обективно оправдано, при положение че законовата цел (определяне на изисквания към медицинската застраховка за чужденци) може да се постигне и чрез наредбата по ЗЧРБ.

Не на последно място искам да изтъкна и това, че на 13.05.2024 г. Комисията за финансов надзор (КФН) издаде специален информационен документ (съдържанието на този документ може да се види тук - <https://www.fsc.bg/informacziya-otnosno-sklyuchvane-na-zadalzhitelnata-mediczinska-zastrahovka-na-chuzhdenczite>), в който изрично се подчертава, че от 31.03.2024 г., във връзка с пълноправното членство на Република България в Шенгенското пространство, наредбата по чл. 83, ал. 6 от ЗЗ вече не може да се прилага (на основание чл. 15, ал. 2 от ЗНА), тъй като противоречи на Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за създаване на Визов кодекс на Общността (*Визов кодекс*). Като съответно се прилагат нормите на чл. 15, пар. 3 от този регламент, които са въведени и в българското законодателство посредством наредбата по чл. 9е, ал. 1 от ЗЧРБ. И след като наредбата по чл. 83, ал. 6 от ЗЗ вече е загубила своето значение (според КФН), най-нормалното нещо е (от гледна точка на разума и с цел процесуална икономия) да се използва случая и със ЗИДЗЧРБ да се внесе поправка и в разпоредбата на чл. 83, ал. 6 от ЗЗ.

Автор: Николай Гелов (21.04.2026 13:55)

Относно §34

На първо място считам, че за да се постигне пълно съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2024/1233 е необходимо в ал. 1 на чл. 12 от ЗТМТМ думите „работник – гражданин на трета държава“ да се заменят с понятието „работник от трета държава“, което се въвежда като т. 37 в §1 от ДР на ЗТМТМ.

Освен това прави впечатление, че предлаганата нова ал. 2 в същия член е формулирана по различен начин в сравнение с нормите на чл. 24к, ал. 24 и чл. 24л, ал. 15 от ЗЧРБ. А би трябвало нормите, които се отнасят до едни и същи обществени отношения, да бъдат формулирани по един и същ начин, за да не се породят противоречия и съмнения относно точното им разбиране и прилагане.

Ето защо предлагам ал. 2 в чл. 12 от ЗТМТМ да бъде променена по следния начин:

(2) ? ?????? ?? ????????? ?? ?????? ?? ?????? ?????? ?? ?????? ?? ?????? ??????????????, ??? ?????? ?? ?????????? ?? ?????? ?????????? ?????????????? ?????????????? ??????????????????.

Също така възразявам срещу предложението за изменение на ал. 2 в чл. 28 по следните съображения:

1) Действащата в момента версия на ал. 2 разглежда само една от всички възможни хипотези, при които на сезонния работник се осигурява подслон за времетраенето на трудовия договор, а именно – чрез наемане от негова страна на жилище. Но това по никакъв начин не ограничава възможността за безвъзмездно осигуряване на жилище от страна на работодателя – било чрез предоставяне на собствено жилище, било чрез наемане на чуждо жилище (от името и за сметка от работодателя).

2) С предлаганото изменение на ал. 2 на практика ще се изключи възможността сезонният работник да може да ползва безплатно (за него) жилище. Той винаги ще трябва да плаща наем, дори и той да е символичен. Освен това второто изречение от алинеята не осигурява достатъчно гаранции, че наетото от работника жилище ще му осигурява достатъчен уют (да е достатъчно просторно и да не е пренаселено), защото понятието „качество на жилището“ е нееднозначно и може да се тълкува по различен начин.

3) Необосновано се прави промяна в използваната терминология – в текущата версия и на трите алинеи в чл. 28 се говори за „сезонен работник“, докато в предложението за промяна на ал. 2, в първото изречение се използва „чужденец“.

С оглед на гореизложеното предлагам ал. 2 в чл. 28 да се промени по следния начин:

„(2) Когато жилището по ал. 1 се предоставя или осигурява за сметка на сезонния работник, задължително се сключва договор за наем в писмена форма, като условията по договора трябва да гарантират, че:

1. наемната цена:

а) е съобразена с получаваното от сезонния работник възнаграждение, като след нейното плащане трябва да му остават достатъчно средства за издръжка;

б) не може да се приспада автоматично от възнаграждението на сезонния работник;

2. жилището не е пренаселено, като на всяко лице, настанено в него, се падат по най-малко 15 кв. м от общата застроена площ. "

Автор: Николай Гелов (21.04.2026 13:51)

Относно замяната на лева с евро

В мотивите се сочи, че наред с въвеждането в националното законодателство на изискванията на Директива (ЕС) 2024/1233, в засегнатите от това нормативни актове ще бъдат променени размерите на глобите от лева в евро. Но прави впечатление, че в законопроекта е възприет диференциран подход – в ЗБЛД и в ЗЧРБ предлаганите

нови суми в евро са в цели числа, докато в ЗТМТМ сумите в евро са в десетични дробни.

Което предполага в бъдеще в ЗТМТМ отново да се променят сумите в евро, за да се премахнат центовете.

Затова, с цел процесуална икономия, предлагам и в този закон сумите на глобите в евро също да бъдат „закръглени“ нагоре до цяло число. Предлагам същото да се направи и по отношение на таксите.

Автор: Николай Гелов (21.04.2026 13:48)

Предлагам в чл. 19, ал. 2 от закона след думите „застрахователни рискове“ да се добави „по медицинската застраховка“.

Мотиви: Чрез допълнението ще се поясни, че с наредбата по чл. 9е, ал. 1 се определят минималната застрахователна сума и покриваните застрахователни рискове само по медицинската застраховка, а не по всички възможни застраховки по чл. 19, ал. 1, т. 3 от закона, които е възможно да се изискват при влизане в страната, като например „Гражданска отговорност“ на автомобилистите.

История

Включване на проекта

Това събитие описва запис на акт в ЗП или ОП.

Начало на обществената консултация - 01.04.2026

Приключване на консултацията - 04.05.2026

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
